

NJEMAČKI JEZIK

ELEMENTI, NAČINI PRAĆENJA TE KRITERIJI VREDNOVANJA UČENIKA NA NASTAVI NJEMAČKOGA JEZIKA

kojima se utvrđuju načini, postupci i elementi praćenja, vrednovanja i provjeravanja odgojno-obrazovnih postignuća učenika.

Praćenje je sustavno uočavanje i bilježenje zapažanja o postignutoj razini kompetencija i postavljenim zadacima definiranim nacionalnim i predmetnim kurikulumom. ***Provjeravanje*** podrazumijeva procjenu postignute razine kompetencija u nastavnome predmetu ili području i drugim oblicima rada u školi tijekom školske godine. ***Ocjenjivanje*** je pridavanje brojčane ili opisne vrijednosti rezultatima praćenja i provjeravanja učenikovog rada prema sastavnicama ocjenjivanja svakoga nastavnoga predmeta.

1. Elementi praćenja:

- slušanje s razumijevanjem
- čitanje s razumijevanjem
- govor na razini reprodukcije
- govor na razini produkcije
- glasno čitanje, izgovor i intonacija
- pisano izražavanje i stvaranje
- pravopis
- međukulturna komunikacijska kompetencija
- samostalnost u ovladavanju jezikom (strategije učenja i služenja znanjem, socijalne vještine, rad u paru/skupini, interpersonalna komunikacija)
- projekti, prezentacije, plakati i sl.

2. Načini praćenja, provjeravanja i vrednovanja:

- Tijekom šolske godine provodi se formativno i sumativno vrednovanje postignuća učenika. **Formativno vrednovanje** sastoji se od vrednovanja za učenje (inicijalna provjera, kratke pisane provjere, izlazne kartice, kvizovi, domaće zadaće, promatranje i analiza aktivnosti tijekom individualnoga rada, rada u paru, rada u skupini, poster i sl.) i vrednovanja kao učenje (liste za praćenje/procjenu/samoprocjenu samostalnoga rada, rada u paru, rada u skupini, digitalnih zadataka, projektnih zadataka, ...). Formativni oblici vrednovanja pomažu učenicima razviti samostalne pristupe učenju i unaprijediti svoje učenje, a nastavniku prilagoditi svoje poučavanje potrebama ciljne skupine. **Sumativno vrednovanje** (pisana provjera – provodi se dva puta u polugodištu - četiri puta godišnje uz prethodnu najavu, usmena provjera – kontinuirano tijekom nastavne godine bez najave, opažanja izvedbe učenika u aktivnosti/praktičnome radu/istraživanju, analiza učeničkih uradaka, zadataka esejskoga tipa, izvješća/radova/plakata/prezentacija) služi za procjenu ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda nakon određenog razdoblja učenja i poučavanja odnosno za dodjeljivanje brojčane ocjene. Ocjene trebaju biti transparentne, a učenike treba upoznati s elementima i kriterijima praćenja i vrednovanja. Učenicima je potrebno dati neposrednu povratnu informaciju o ostvarenom uspjehu. Učenici također trebaju znati da se praćenje provodi kontinuirano te da se svaka aktivnost može vrednovati.
- Praćenje **slušanja/čitanja s razumijevanjem** se provodi, primjerice, na osnovi zvučnih i pisanih tekstova. Tražena reakcija je povezivanje jezičnoga izraza s likovnim (slikovnim) izrazom, glazbenim izrazom ili pokretom, a postupno se uvode i složeniji oblici provjere (pitanja alternativnog tipa - da ili ne, točno ili netočno - globalna pitanja – wer?, was? warum?...), pitanja višestrukoga izbora, ispisivanje podataka u tablicu, slaganje rečenica i odlomaka teksta po redu, vođenje bilješki, sažimanje teksta, izdvajanje ključnih podataka, izdvajanje bitnog od nebitnog i sl. U procesu vrednovanja naglasak je na pozitivnim aspektima napretka učenika odnosno na onome što je učenik dobro svladao, a ne na onome u čemu griješi. Svaki napredak je potrebno istaknuti na primjeren način, no učeniku valja na razumljiv način ukazati na područja koja je moguće poboljšati kao i na načine na koje je to moguće učiniti.

- Praćenje djelatnosti **govorenja** provodi se, primjerice, na osnovi sudjelovanja u dijalozima i dramatizacijama, sudjelovanja u razgovoru, postavljanju pitanja i odgovaranju na njih, sažetom prepričavanju pomoću podataka iz tablice ili bilježaka, prezentiranju određenih sadržaja i sl. Prate se verbalne reakcije na verbalni ili neverbalni stimulans. Svaka govorna aktivnost ujedno pruža i mogućnost praćenja i provjere izgovora i intonacije kao i usvojenosti jezičnih struktura. Svaka aktivnost na satu u kojoj učenici iskazuju jezičnu aktivnost bilo na receptivnoj, reproduktivnoj ili produktivnoj razini pruža mogućnost ustanovljavanja napretka. To znači da se vrednovanje u načelu provodi kao integralan dio samoga nastavnog sata. Učenicima je potrebna neposredna povratna informacija o ostvarenom uspjehu (usmena pohvala, pozitivna reakcija izražena gestom ili mimikom nastavnika).
- Praćenje **pisanoga izražavanja i stvaranja** odvija se na osnovi jednostavnih i prethodno poznatih obrađenih tekstova te u okviru prethodno obrađenih tema/podtema i struktura. Odvija se putem različitih aktivnosti, primjerice, pisanja čestitke, pisma, poruke, vođenoga i/ili poluvođenoga sastava, pisanja završetka priče i drugih zadataka kreativnoga pisanja na osnovi slušanja glazbe, čitanja ili slušanja polaznoga teksta ili slikovnoga odnosno vidnoga poticaja, izrade plakata, prezentacija, stripa i sl. Pri odabiru tekstnih vrsta treba uzeti u obzir komunikacijsku funkciju pisanja. Svaka aktivnost pisanja ujedno pruža i mogućnost praćenja i provjere pravopisa kao i usvojenosti jezičnih struktura.
- Praćenje **samostalnosti u ovladavanju jezikom** provodi se promatranjem strategija učenja i služenja znanjem učenika, primjerice u kolikoj mjeri učenik vlada tehnikama preglednoga bilježenja, koje tehnike učenja koristi, služi li se vizualnim elementima radi pamćenja leksičkih i jezičnih sadržaja odnosno koristi li ilustracije kao pomoćnoga sredstva za razumijevanje sadržaja teksta, kako se služi popisom riječi u digitalnom ili tiskanom rječniku pri pronalaženju značenja ili načina pisanja riječi, vodi li vlastiti rječnik po tematskim područjima, zaključuje li, uočava i samostalno pronalazi pravilnosti i analogije, koristi li kontekst kao pomoć pri razumijevanju značenja nepoznatih riječi, pokazuje li razvoj samostalnog i suradničkog učenja te načina samovrednovanja i vršnjačkoga vrednovanja, kako koristi

mogućnosti masovnih medija u funkciji učenja njemačkoga jezika, povezuje li logički leksičke i jezične jezične sadržaje te sadržaje iz kulture i civilizacije, kako se služi jednostavnim informacijama iz različitih izvora i sl.

- Ovisno o njihovoj vrsti, usvojenost **kulturnocivilizacijskih** sadržaja može se pratiti i provjeravati u obliku kvizova znanja, reproduciranja pjesama za pjevanje i govorenje, primjerenom jezičnom reagiranju u nekim specifičnim kulturno uvjetovanim situacijama i sl.

3. Elementi vrednovanja i kriteriji:

- Slušanje s razumijevanjem
- Čitanje s razumijevanjem
- Govorenje
- Pisanje

Ocjene trebaju biti transparentne, a učenike treba upoznati s elementima vrednovanja te kriterijima praćenja i vrednovanja, s dobivenom ocjenom i usmenim objašnjenjem ocjene. Učenicima je potrebno dati neposrednu povratnu informaciju o ostvarenom uspjehu. Učenici također trebaju znati da se praćenje provodi kontinuirano te da se svaka aktivnost može vrednovati. Učenici imaju pravo javiti se i ispraviti ocjenu koja mu može utjecati na lošiji uspjeh.

Pri **zaključivanju** ocjena vrednuju se svi navedeni elementi, s time da zaključna ocjena treba biti poticajna te se temelji na svim zapažanjima nastavnika tijekom praćenja učenika. Ista ne mora biti aritmetička sredina.

Učenike koji se školuju po redovitom programu uz individualizirane postupke vrednuje se prema razrađenom planu i na način koji je usklađen s poteškoćama i mogućnostima učenika.

Kriteriji vrednovanja očekivane su razine postignuća učenika u određenoj aktivnosti i u određenom trenutku tijekom odgojno-obrazovnog procesa koje određuje nastavnik samostalno ili zajedno s učenicima. Pri određivanju kriterija vrednovanja nastavnik se koristi razinama ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda koje predstavljaju očekivanje razine postignuća učenika na kraju školske godine.

Elementi vrednovanja i kriteriji za 2. razred gimnazija (Njemački - II. strani jezik)

ELEMENTI VREDNOVANJA	ODLIČAN (5)	VRLO DOBAR (4)	DOBAR (3)	DOVOLJAN (2)
<i>SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM</i>	-globalno, selektivno i detaljno razumije kratke i jednostavne autentične i prilagođene tekstove povezane s poznatim temama -samostalno vrednuje određene informacije i uočava nešto složenije odnose među informacijama u tekstu -samostalno izvodi zaključke na temelju slušanoga sadržaja -razumije sadržaje izgovorene umjerenim tempom, jasno i razgovjetno -razumije jednostavne sadržaje u tradicionalnim i suvremenim medijima -samostalno provjerava osobno razumijevanje	-globalno, selektivno i detaljno uglavnom razumije kratke i jednostavne autentične i prilagođene tekstove povezane s poznatim temama -uglavnom samostalno vrednuje određene informacije i uočava nešto složenije odnose među informacijama u tekstu -uglavnom samostalno izvodi zaključke na temelju slušanoga sadržaja -uglavnom razumije sadržaje izgovorene umjerenim tempom, jasno i razgovjetno -uglavnom razumije jednostavne sadržaje u tradicionalnim i suvremenim medijima -uglavnom samostalno provjerava osobno razumijevanje	-globalno, selektivno i detaljno djelomično razumije kratke i jednostavne autentične i prilagođene tekstove povezane s poznatim temama -djelomično vrednuje određene informacije i uočava nešto složenije odnose među informacijama u tekstu -djelomično izvodi zaključke na temelju slušanoga sadržaja -djelomično razumije sadržaje izgovorene umjerenim tempom, jasno i razgovjetno -djelomično razumije jednostavne sadržaje u tradicionalnim i suvremenim medijima -djelomično provjerava osobno razumijevanje	-globalno, selektivno i detaljno uz stalno usmjeravanje razumije kratke i jednostavne autentične i prilagođene tekstove povezane s poznatim temama -djelomično vrednuje određene informacije i uočava nešto složenije odnose među informacijama u tekstu -samo uz stalno usmjeravanje izvodi zaključke na temelju slušanoga sadržaja -uz stalno usmjeravanje razumije sadržaje izgovorene umjerenim tempom, jasno i razgovjetno -uz stalno usmjeravanje razumije jednostavne sadržaje u tradicionalnim i suvremenim medijima -uz pomoć provjerava osobno razumijevanje

ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM	-globalno, selektivno i detaljno razumije kratke i jednostavne autentične i prilagođene tekstove povezane s poznatim temama -samostalno vrednuje određene informacije i uočava nešto složenije odnose među informacijama u tekstu -samostalno izvodi zaključke na temelju pročitana sadržaja -razumije jednostavne sadržaje u tradicionalnim i suvremenim medijima -samostalno provjerava osobno razumijevanje	-globalno, selektivno i detaljno uglavnom razumije kratke i jednostavne autentične i prilagođene tekstove povezane s poznatim temama -uglavnom samostalno vrednuje određene informacije i uočava nešto složenije odnose među informacijama u tekstu -uglavnom samostalno izvodi zaključke na temelju pročitana sadržaja -uglavnom razumije jednostavne sadržaje u tradicionalnim i suvremenim medijima -uglavnom samostalno provjerava osobno razumijevanje	-globalno, selektivno i detaljno djelomično kratke i jednostavne autentične i prilagođene tekstove povezane s poznatim temama -djelomično samostalno vrednuje određene informacije i uočava nešto složenije odnose među informacijama u tekstu -djelomično izvodi zaključke na temelju pročitana sadržaja -djelomično razumije jednostavne sadržaje u tradicionalnim i suvremenim medijima -djelomično samostalno provjerava osobno razumijevanje	-globalno, selektivno i detaljno stalno usmjeravanje razumije kratke i jednostavne autentične i prilagođene tekstove povezane s poznatim temama -uz stalno usmjeravanje vrednuje određene informacije i uočava nešto složenije odnose među informacijama u tekstu -samo uz stalno usmjeravanje izvodi zaključke na temelju pročitana sadržaja -uz stalno usmjeravanje razumije jednostavne sadržaje u tradicionalnim i suvremenim medijima -uz stalno usmjeravanje provjerava osobno razumijevanje
GOVORENJE	-samostalno planira, oblikuje i govori kratke i vrlo jednostavne tekstove o poznatim temama, pri čemu upotrebljava uvježbana preporučena jezična -samostalno opisuje, prepričava i izvještava o sadržajima povezanim s poznatim temama	-uglavnom samostalno planira, oblikuje i govori kratke i vrlo jednostavne tekstove o poznatim temama, pri čemu upotrebljava uvježbana preporučena jezična -uglavnom samostalno opisuje, prepričava i izvještava o sadržajima	-djelomično samostalno planira, oblikuje i govori kratke i vrlo jednostavne tekstove o poznatim temama, pri čemu upotrebljava uvježbana preporučena jezična -djelomično opisuje, prepričava i izvještava o sadržajima povezanim s	- uz stalno usmjeravanje planira, oblikuje i govori kratke i vrlo jednostavne tekstove o poznatim temama, pri čemu upotrebljava uvježbana preporučena jezična -uz stalno usmjeravanje opisuje, prepričava i izvještava o sadržajima

	-samostalno iznosi kratke i uvježbane prezentacije o poznatim temama te jednostavno objašnjava svoje mišljenje -razumljivo izgovora riječi te prepoznaje i primjenjuje prikladnu intonaciju u kontekstu -često sudjeluje u kratkoj i jednostavnoj govornoj interakciji, razmjenjuje informacije o poznatim temama -samostalno izvještava o običajima zemalja njemačkog govornog područja -na temelju raznih multimodalnih izvora samostalno opisuje informacije o zemljama njemačkoga govornog područja -samostalno izvještava o svakodnevici vršnjaka u zemljama njemačkoga govornog područja te ih uspoređuje s osobnim iskustvom	povezanim s poznatim temama -uglavnom samostalno iznosi kratke i uvježbane prezentacije o poznatim temama te jednostavno objašnjava svoje mišljenje -uglavnom razumljivo izgovora riječi te prepoznaje i primjenjuje prikladnu intonaciju u kontekstu -češće sudjeluje u kratkoj i jednostavnoj govornoj interakciji, razmjenjuje informacije o poznatim temama -uglavnom samostalno izvještava o običajima zemalja njemačkoga govornog područja -na temelju raznih multimodalnih izvora uglavnom samostalno opisuje informacije o zemljama njemačkoga govornog područja -uglavnom samostalno izvještava o svakodnevici vršnjaka u zemljama njemačkoga govornog područja te ih uspoređuje s osobnim iskustvom	poznatim temama -djelomično iznosi kratke i uvježbane prezentacije o poznatim temama te jednostavno objašnjava svoje mišljenje -djelomično razumljivo izgovora riječi te prepoznaje i primjenjuje prikladnu intonaciju u kontekstu -rijetko sudjeluje u kratkoj i jednostavnoj govornoj interakciji, razmjenjuje informacije o poznatim temama -djelomično izvještava o običajima zemalja njemačkoga govornog područja -na temelju raznih multimodalnih izvora djelomično opisuje informacije o zemljama njemačkoga govornog područja -djelomično izvještava o svakodnevici vršnjaka u zemljama njemačkoga govornog područja te ih uspoređuje s osobnim iskustvom	povezanim s poznatim temama -uz stalno usmjeravanje iznosi kratke i uvježbane prezentacije o poznatim temama te jednostavno objašnjava svoje mišljenje -često nerazumljivo izgovora riječi te prepoznaje i primjenjuje prikladnu intonaciju u kontekstu -vrlo rijetko sudjeluje u kratkoj i jednostavnoj govornoj interakciji, razmjenjuje informacije o poznatim temama -uz stalno usmjeravanje izvještava o običajima zemalja njemačkoga govornog područja -na temelju raznih multimodalnih izvora uz stalno usmjeravanje opisuje informacije o zemljama njemačkoga govornog područja -samo uz stalno usmjeravanje izvještava o svakodnevici vršnjaka u zemljama njemačkoga govornog područja te ih uspoređuje s osobnim iskustvom
--	---	--	--	---

PISANJE	-samostalno primjenjuje pravila pisanja kratkih i vrlo jednostavnih tekstnih vrsta: kratki opisi događaja i osobnih iskustava, kratke osobne poruke, kratko osobno pismo/elektronička pošta, pri čemu upotrebljava jednostavna vezna sredstva za povezivanje rečenica unutar teksta i uvježbana jezična sredstva -samostalno prenosi informacije iz poznatih tekstova -pravilno piše većinu poznatih riječi i djelomično točno upotrebljava interpunkcijske znakove -samostalno izvještava o običajima zemalja njemačkoga govornog područja -na temelju raznih multimodalnih izvora samostalno opisuje informacije o zemljama njemačkoga govornog područja -samostalno izvještava o svakodnevici vršnjaka u zemljama njemačkoga	-uglavnom samostalno primjenjuje pravila pisanja kratkih i vrlo jednostavnih tekstnih vrsta: kratki opisi događaja i osobnih iskustava, kratke osobne poruke, kratko osobno pismo/elektronička pošta, pri čemu upotrebljava jednostavna vezna sredstva za povezivanje rečenica unutar teksta i uvježbana jezična sredstva -uglavnom samostalno prenosi informacije iz poznatih tekstova -uglavnom pravilno piše većinu poznatih riječi i djelomično točno upotrebljava interpunkcijske znakove -uglavnom samostalno izvještava o običajima zemalja njemačkoga govornog područja -na temelju raznih multimodalnih izvora uglavnom samostalno opisuje informacije o zemljama njemačkoga govornog područja -uglavnom samostalno izvještava o svakodnevici	-djelomično primjenjuje pravila pisanja kratkih i vrlo jednostavnih tekstnih vrsta: kratki opisi događaja i osobnih iskustava, kratke osobne poruke, kratko osobno pismo/elektronička pošta, pri čemu upotrebljava jednostavna vezna sredstva za povezivanje rečenica unutar teksta i uvježbana jezična sredstva -djelomično prenosi informacije iz poznatih tekstova -rijetko pravilno piše većinu poznatih riječi i djelomično točno upotrebljava interpunkcijske znakove -uz pomoć izvještava o običajima zemalja njemačkoga govornog područja -na temelju raznih multimodalnih izvora djelomično opisuje informacije o zemljama njemačkoga govornog područja -djelomično izvještava o svakodnevici vršnjaka u zemljama njemačkoga	-uz stalno usmjeravanje primjenjuje pravila pisanja kratkih i vrlo jednostavnih tekstnih vrsta: kratki opisi događaja i osobnih iskustava, kratke osobne poruke, kratko osobno pismo/elektronička pošta, pri čemu upotrebljava jednostavna vezna sredstva za povezivanje rečenica unutar teksta i uvježbana jezična sredstva -uz stalno usmjeravanje prenosi informacije iz poznatih tekstova -vrlo rijetko pravilno piše većinu poznatih riječi i djelomično točno upotrebljava interpunkcijske znakove -samo uz stalno usmjeravanje izvještava o običajima zemalja njemačkoga govornog područja -na temelju raznih multimodalnih izvora uz stalno usmjeravanje opisuje informacije o zemljama njemačkoga govornog područja -uz stalno usmjeravanje
---------	--	---	--	---

	govornog područja te ih uspoređuje s osobnim iskustvom	vršnjaka u zemljama njemačkoga govornog područja te ih uspoređuje s osobnim iskustvom	govornog područja te ih uspoređuje s osobnim iskustvom	izvještava o svakodnevici vršnjaka u zemljama njemačkoga govornog područja te ih uspoređuje s osobnim iskustvom
--	--	---	--	---

Broj riječi koji definira duljinu teksta razlikuje se u receptivnim i produktivnim djelatnostima.

	vrlo kratak tekst	kratak tekst	srednje dug tekst	dug tekst
slušanje i čitanje	do 100 riječi	100 – 350 riječi (ovisno o godini učenja)	350 – 500 riječi (ovisno o godini učenja)	više od 500 riječi
pisanje	do 40 riječi	50 – 150 riječi (ovisno o tekstnoj vrsti)	100 – 200 riječi (ovisno o tekstnoj vrsti)	više od 200 riječi
govorenje	monolog: ½ – 1 minutu interakcija: 1 – 1 ½ minute	monolog: 1 – 2 minute interakcija: 1 ½ – 2 ½ minute	monolog: 2 ½ – 3 ½ minuta interakcija: 2 ½ – 5 minuta	monolog: 3 ½ – 5 minuta interakcija: 5 – 8 minuta

Bodovna skala pri vrednovanju pisanih radova:

- 0–49 %** nedovoljan (1)
- 50–64 %** dovoljan (2)
- 65–79 %** dobar (3)
- 80–89 %** vrlo dobar (4)
- 90–100 %** odličan (5)